

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL IAȘI

Iași, Str. Elena Doamna, nr. 1A, cod poștal 700398
telefon 0232-217808, fax 0232-255907, 0232-217808
e-mail ca-iasi@just.ro, operator de date cu caracter personal nr. 3067

Secția civilă

Nr. 878/A/ 4 aprilie 2017

MINUTA

*întâlnirii trimestriale a judecătorilor de la Curtea de apel Iași și instanțele arondate,
privind problemele de practică judiciară neunitară în materie de civilă, în
trimestrul I/2017*

- Vineri, 31 martie 2017, ora 12⁰⁰ –

Cuprins

1. Admisibilitatea căii de atac împotriva încheierii pronunțate în temeiul dispozițiilor art. 906 alin 2 Cod procedură civilă..... 2
2. Cesiune de creanță. Contestație la executare 5
3. a. Competența generală a instanțelor în acțiunile cu obiect fond funciar – rectificarea titlurilor de proprietate..... 12
3. b. Calitatea procesuală activă a Poliției Locale Iași în acțiunile având ca obiect autorizare desființare lucrări..... 20
4. Cuantumul taxei de timbru datorate de apelanți pentru apelul formulat împotriva sentinței civile prin care s-a soluționat o cerere de dezbatere succesorală, prin motivele de apel contestându-se valoarea masei succesorală, în sensul că apelanții nu sunt de acord cu valoarea stabilită de instanța de fond a unor terenuri care au fost incluse în masa succesorală, arătând că această valoare ar fi mai mică decât cea stabilită prin expertiza tehnică evaluatorie efectuată în cauză și însușită de instanță în hotărârea apelată 23

1. Admisibilitatea căii de atac împotriva încheierii pronunțate în temeiul dispozițiilor art. 906 alin 2 Cod procedură civilă

Materia:	Drept civil
Subcategoria:	Drept procesual civil
Obiectul din ECRIS:	Apel - executare silită-aplicare de penalități
Actul normativ incident:	art. 906 C.proc.civ., art. 456 C.proc.civ., art. 651 alin. 4 C.proc.civ.
Prezentarea problemei juridice, cu arătarea situației de fapt:	<p>Admisibilitatea căii de atac formulate împotriva încheierii pronunțate de instanța de executare, la cererea creditorului, având ca obiect obligarea debitorului să plătească în favoarea creditorului o penalitate stabilită pe zi întârziere până la executarea de către debitor a obligației de a face sau a nu face, care nu poate fi îndeplinită prin altă persoană</p> <p><i>a) O opinie</i> este în sensul admisibilității apelului formulat de către creditor împotriva încheierii pronunțate de către instanța de executare în temeiul disp. art. 906 alin. 2 C.proc.civ.</p> <p>Argumentarea acestei opinii are la bază interpretarea dispozițiilor art. 906 alin 2 N.C.proc.civ. în sensul că din formularea textului rezultă că încheierea pronunțată de instanța de executare este definitivă în ipoteza admiterii cererii, astfel încât, dacă cererea acestuia ar fi respinsă, calea de atac formulată este admisibilă, motivat de faptul că nu se pot interpreta extensiv dispozițiile legale care înlătură orice cale de atac împotriva încheierii.</p> <p>Se reține, în susținerea admisibilității apelului formulat de creditor, în ipoteza respingerii cererii, aplicabilitatea regulii instituite de disp. Art. 466 C.proc.civ., „Hotărârile pronunțate în primă instanță pot fi atacate cu apel, dacă legea nu prevede în mod expres altfel”, respectiv art. 651 alin. 4 C.proc.civ.: „În toate cazurile, instanța de executare se pronunță prin încheiere executorie care poate fi atacată numai cu apel, în termen de 10 zile de la comunicare, dacă prin lege nu se dispune altfel” și respectarea principiului dublului grad de jurisdicție.</p> <p><i>b) În cea de a doua opinie</i> se susține inadmisibilitatea căii de atac a apelului împotriva încheierii pronunțate de instanța de executare în temeiul disp. art. 906 alin. 2 C.proc.civ.</p> <p>Opinia se întemeiază pe dispozițiile art. 906 alin. 2 C.proc.civ. care stabilesc caracterul definitiv al încheierii, dispozițiile art. 634 C.proc.civ. „sunt hotărâri definitive hotărârile care nu sunt suspuse nici apelului nici recursului” și pe dispozițiile art. 457 C.proc.civ.: „Hotărârea judecătorească este suspusă numai căilor de atac prevăzute de lege, în condițiile și termenele stabilite de aceasta indiferent de mențiunile din dispozitivul ei.”</p> <p>Deoarece textul de lege indică în mod expres faptul că încheierea instanței este definitivă, fără a face distincție între ipoteza de admitere a cererii sau de respingere a cererii, calea nu există nici o rațiune</p>

	<p>pentru care, pe cale de interpretare, să se deschidă o cale de atac neprevăzută de lege creditorului.</p>
Legislație incidentă:	<p>ART. 906 NCPC Aplicarea de penalități:</p> <p>(1) Dacă în termen de 10 zile de la comunicarea încheierii de încuviințare a executării debitorul nu execută obligația de a face sau de a nu face, care nu poate fi îndeplinită prin altă persoană, acesta poate fi constrâns la îndeplinirea ei, prin aplicarea unor penalități, de către instanța de executare.</p> <p>(2) Când obligația nu este evaluabilă în bani, instanța sesizată de creditor îl poate obliga pe debitor, prin încheiere definitivă dată cu citarea părților, să plătească în favoarea creditorului o penalitate de la 100 lei la 1.000 lei, stabilită pe zi de întârziere, până la executarea obligației prevăzute în titlul executoriu.</p> <p>(3) Atunci când obligația are un obiect evaluabil în bani, penalitatea prevăzută la alin. (2) poate fi stabilită de instanță între 0,1% și 1% pe zi de întârziere, procentaj calculat din valoarea obiectului obligației.</p> <p>(4) Dacă în termen de 3 luni de la data comunicării încheierii de aplicare a penalității debitorul nu execută obligația prevăzută în titlul executoriu, instanța de executare, la cererea creditorului, va fixa suma definitivă ce i se datorează cu acest titlu, prin încheiere definitivă, dată cu citarea părților.</p> <p>(5) Penalitatea va putea fi înlăturată ori redusă, pe calea contestației la executare, dacă debitorul execută obligația prevăzută în titlul executoriu și dovedește existența unor motive temeinice care au justificat întârzierea executării.</p> <p>(6) Încheierea dată în condițiile alin. (4) este executorie.</p> <p>(7) Acordarea de penalități în condițiile alin. (1)-(4) nu exclude obligarea debitorului la plata de despăgubiri, la cererea creditorului, în condițiile art. 892 sau ale dreptului comun.</p> <p>ART. 457 C.proc.civ. Legalitatea căii de atac</p> <p>(1) Hotărârea judecătorească este supusă numai căilor de atac prevăzute de lege, în condițiile și termenele stabilite de aceasta, indiferent de mențiunile din dispozitivul ei.</p> <p>ART. 651 C.proc.civ. Instanța de executare</p> <p>(4) În toate cazurile instanța de executare se pronunță prin încheiere executorie care poate fi atacată numai cu apel, în termen de 10 zile de la comunicare, dacă prin lege nu se dispune altfel.</p> <p>ART. 634 C.proc.civ. Hotărârile definitive</p> <p>(1) Sunt hotărâri definitive:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. hotărârile care nu sunt supuse apelului și nici recursului;
Doctrină:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gabriel Boroș, <i>Drept procesual civil</i>, Editura Hamangiu, București, 2015, p. 558; 2. Evelina Oprina, Vasile Bozeșan (coordonatori), <i>Executarea silită Dificultăți și soluții practice, vol. I</i>, Editura Universul Juridic, București, 2016, p. 568.
Decizii ale Curții Constituționale,	<p>Prin decizia nr. 898 din 7 dec. 2015 Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 24 alin. 3 din</p>

CEDO, CJUE:	Legea nr. 544/2004 constatând că soluția legislativă potrivit căreia încheierea prevăzută de art. 24 alin. (3) din Legea nr. 554/2004 este „definitivă” este neconstituțională.
Practica ÎCCJ și a altor instanțe:	<p>Practica Tribunalului Iași cu privire la problema analizată este neunitară.</p> <p>Astfel, unele completele de apeluri au analizat cererea de apel formulată de creditor, apreciind admisibilă calea de atac a apelului.</p> <p>Într-un alt caz, în complet de divergență, s-a respins excepția de inadmisibilitate a apelului formulat de creditor</p>

ABSTRACT (opinia unanimă a judecătorilor participanți):

Prin faptul că recunoaște un caracter definitiv încheierii de stabilire a penalităților, art. 906 alin. (2) C.proc.civ. se circumscrie unei excepții de la regula instituită prin art. 651 alin. (4) C.proc.civ. Interpretarea acestui text trebuie să se realizeze într-o manieră restrictivă, ceea ce conduce la concluzia că doar în ipoteza admiterii cererii de stabilire a penalității încheierea are un caracter definitiv, nu și în ipoteza respingerii ei, situație care intră sub incidența dreptului comun, care prevede că încheierea instanței de executare poate fi atacată cu apel.

ARGUMENTE:

În conformitate cu art. 906 alin. (1), (2) și (3) C.proc.civ., dacă în termen de 10 zile de la comunicarea încheierii de încuviințare a executării debitorul nu execută obligația de a face sau de a nu face, care nu poate fi îndeplinită prin altă persoană, acesta poate fi constrâns la îndeplinirea ei, prin aplicarea unor penalități, de către instanța de executare; când obligația nu este evaluabilă în bani, instanța sesizată de creditor îl poate obliga pe debitor, prin încheiere definitivă dată cu citarea părților, să plătească în favoarea creditorului o penalitate de la 100 lei la 1.000 lei, stabilită pe zi de întârziere, până la executarea obligației prevăzute în titlul executoriu; atunci când obligația are un obiect evaluabil în bani, penalitatea prevăzută la alin. (2) poate fi stabilită de instanță între 0,1% și 1% pe zi de întârziere, procentaj calculat din valoarea obiectului obligației.

Regula dublului grad de jurisdicție consacrată legislativ prin art. 456 și 466 C.proc.civ. este reiterată în materia executării silite în cuprinsul art. 651 alin. (4) C.proc.civ. Referindu-ne la această ultimă dispoziție menționată (dat fiind că ea este aplicabilă materiei aici analizate), existența apelului, drept cale de atac susceptibilă a fi exercitată împotriva încheierii pronunțate de instanța de executare, constituie așadar regula. Orice excepție este de strictă interpretare și aplicare.

2. Cesiune de creanță. Contestație la executare

Materia:	Civil
Subcategoria:	Litigii cu profesioniști (calitatea de creditor a cesionarului unei creanțe)
Obiectul din ECRIS:	Contestație la executare
Actul normativ incident:	- OUG nr. 99/1999 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului; - Codul de procedură civilă (art. 632, art. 638, art. 645, art. 712-720).
Prezentarea problemei juridice, cu arătarea situației de fapt:	<p>O instituție de credit în sensul OUG nr. 99/2006 încheie un contract de credit (fie împrumut de nevoi personale, fie emitere card de credit) cu o persoană fizică, iar, ulterior, cesează respectivul contract către o persoană juridică nebancaară.</p> <p>Pentru neachitarea ratelor, se solicită, de către creditoarea cesionară, punerea în executare a contractului de credit, susținându-se caracterul de titlu executoriu al acestuia. Pe cale de consecință, se formează dosar de executare silită pe rolul unui birou de executor judecătoresc.</p> <p>Se formulează, de către debitorul persoană fizică, contestație la executare, în cadrul căreia se invocă, printre altele, și lipsa calității de creditor a cesionarului creanței, în ceea ce privește urmărirea silită a creanței exclusiv în baza contractului de credit.</p> <p>a) Într-o opinie, majoritară, se reține că: „Deși prin Decizia nr. 4/2014 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea chestiunilor de drept, sesizarea cu interpretarea dispozițiilor art. 120 din OUG nr. 99/1999 a fost respinsă ca inadmisibilă, totuși, în considerentele deciziei de inadmisibilitate, Înalta Curte a reținut că această chestiune și-a clarificat înțelesul în practica judiciară, așa cum rezultă din examinarea hotărârilor judecătorești puse la dispoziție de instanțele naționale, acestea aplicând de o bună perioadă de timp normele de drept în discuție, stabilindu-le, într-o majoritate covârșitoare, aceeași interpretare. (...)”</p> <p>Față de aceste dezlegări, deși au fost expuse în cadrul unei proceduri desfășurate în condițiile unei noi reglementări procesual civile ce are ca finalitate declarată asigurarea practicii unitare (cauza de față intrând sub incidența prevederilor art. 3 alin. 1 din Legea nr. 76/2012, iar procedura desfășurându-se sub imperiul vechiului Cod de procedură civilă din 1864), dar care se impun în primul rând prin forța silogismului judiciar, nu se poate reține absența calității de creditor al intimatului creditor cesionar al creanței bancare înscrisă prin titlul executor, instanța de recurs apreciind ca nefiind necesare alte formalități sau proceduri anterioare care să vizeze investirea cu formulă executorie/încuviințarea executării contractului de cesiune de creanță, astfel că intimata creditoare cesionară are calitatea de însuși creditor al creanței ce face obiectul executării silită, preluând drepturile în legătură cu aceasta.”</p> <p>b) În cea de-a doua opinie, s-a susținut că, potrivit dispozițiilor art. 644 alin. 1 C.proc.civ., calitate de părți în executarea</p>

silită au creditorul și debitorul, iar conform disp. art. 663 alin. 1 C.proc.civ., executarea silită poate porni doar la cererea creditorului.

Conform art. 120 din OUG nr. 99/2006, contractele de credit încheiate de instituțiile de credit constituie titluri executorii.

Rezultă că solicitarea de începere a executării silite poate fi formulată exclusiv de o persoană ce este creditor în temeiul contractului de credit ce reprezintă titlul executoriu.

Însă apelanta nu este parte în convenția ce reprezintă titlul executoriu, justificându-și interesul exclusiv în baza contractului de cesiune de creanță.

Cu alte cuvinte, apelanta a dobândit dreptul de a cere debitorilor cedentului să îi achite sumele restante cedate, scop în care are deschise căile procedurale de drept comun, neavând, în schimb, acces la procedura specială a executării silite a contractului de credit, aceasta vizând doar instituția de credit ce a acordat împrumutul sau o altă persoană care a înlocuit respectiva instituție în contractul de credit.

Prin contractul de cesiune de creanță apelanta nu s-a substituit instituției bancare în contractul de credit încheiat cu debitorii în cauză, ci doar a dobândit dreptul de a încasa creditele acordate de către cedent debitorilor săi și nerecuperate.

De asemenea, apelanta nu are calitatea de instituție bancară, neexistând nici o dispoziție legală care să transmită beneficiul de titlul executoriu al contractului de credit către cesionarul creanțelor rezultate din contractul de credit.

În consecință, constatând că solicitarea de încuviințare a executării silite a fost făcută de o persoană ce nu are nici o calitate în actul juridic a cărei executare se intenționează, în baza dispozițiilor art. 480 alin. 1 C.proc.civ., tribunalul a respins apelul, înlocuind considerentele primei instanțe cu cele mai sus expuse.

De asemenea, în susținerea acestei opinii, s-a arătat că, potrivit Noului Cod de procedură civilă, scopul executării silite este acela de a garanta creditorului realizarea drepturilor recunoscute acestuia prin titlul executoriu. Conform OUG nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, contractele de credit, inclusiv contractele de garanție reală sau personală, încheiate de o instituție de credit constituie titluri executorii. Legea recunoaște contractelor de credit încheiate cu instituțiile bancare aptitudinea de a fi titluri executorii, fără a fi necesară îndeplinirea vreunei alte formalități. Scopul legiuitorului a fost acela de a menține stabilitatea sistemului financiar-bancar și de a asigura executarea cu celeritate a obligațiilor asumate prin contractele de credit, în considerarea obiectului principal de activitate al instituțiilor bancare: creditarea. Astfel, contractele de credit își păstrează caracterul de titluri executorii atâta vreme cât parte în contract este o instituție bancară.

De îndată ce contractul de credit este cesionat către o altă entitate juridică decât o bancă (cel mai frecvent, SRL-uri), raportul dintre noul creditor și debitor capătă o altă natură juridică. În acest

	<p>sens, OUG nr. 99/2006 interzice în mod expres entităților juridice care nu sunt instituții de credit să desfășoare activități cu specific bancar: SRL-ul recuperator de credite nu are dreptul de a percepe dobânzi/penalizări/comisioane bancare și nu mai este supus normelor și controalelor BNR.</p> <p>Astfel, prin cesiune se pierde caracterul de titlu executoriu al contractului de credit întrucât legiuitorul nu a înțeles să confere caracter de titlu executoriu și contractelor de împrumut încheiate cu alte entități juridice decât unități bancare. Este adevărat că cesiunea de creanță implică transmiterea creanței împreună cu accesoriile și garanțiile sale, dar noțiunea de creanță, de garanții, de accesorii privește materialitatea, substanța dreptului dedus judecății, iar nu atributul executorialității sale, aspect de drept procesual. Este greșit a interpreta că transferul creanței implică și transmiterea valorii sale de titlu executoriu, întrucât caracterul de titlu executoriu al creanței nu este un accesoriu al dreptului cedat, ci un atribut pe care legiuitorul l-a prevăzut expres sau nu pentru un anumit contract.</p> <p>Potrivit Codului de procedură civilă, executarea silită se poate efectua numai în temeiul unui titlu executoriu, respectiv hotărâri ale instanțelor de judecată, alte hotărâri sau înscrisuri care, potrivit legii, pot fi puse în executare. Cum legiuitorul nu a conferit contractului de cesiune de creanță caracter de titlu executoriu, rezultă că acest contract nu se bucură de beneficiul recunoscut de lege contractelor de credit.</p> <p>Cesiunea de creanță nu transferă titlul executoriu, ci doar creanța atestată de conținutul său, în limitele stabilite prin contractul de cesiune și care constituie titlul de creanță al cesionarului. Contractul de credit încheiat de o unitate bancară cu debitorul nu stabilește în favoarea recuperatorului o creanță certă lichidă și exigibilă, astfel că acesta nu se poate prevala în cadrul unei proceduri de executare silită de faptul că deține un titlu executoriu împotriva debitorului. Astfel, pentru a putea demara în condiții de legalitate procedura de executare silită împotriva debitorului rău-platnic, este imperativ ca recuperatorul să urmeze procedura de drept comun în vederea obținerii unui titlu executoriu: litigiu în fața instanțelor de judecată finalizat cu pronunțarea unei hotărâri judecătorești definitive care să constate existența unei creanțe certe, lichide și exigibile a recuperatorului față de debitor.</p> <p>Prin urmare, executarea silită demarată în lipsa unui titlu executoriu este nulă absolut potrivit Codului de procedură civilă.</p>
Legislație incidentă:	<p>Art. 120 din OUG nr. 99/2006: Contractele de credit, inclusiv contractele de garanție reală sau personală, încheiate de o instituție de credit constituie titluri executorii.</p> <p>Art. 1396 C.civ. 1864: Vinderea sau cesiunea unei creanțe cuprinde accesoriile creanței, precum cauțiunea, privilegiul și ipoteca (Cod civil 903, 1325, 1744).</p> <p>Art. 1568 C.civ.: Transferul drepturilor</p> <p>(1) Cesiunea de creanță transferă cesionarului:</p> <p>a) toate drepturile pe care cedentul le are în legătură cu creanța cedată;</p>

	<p>b) drepturile de garanție și toate celelalte accesorii ale creanței cedate.</p> <p>(2) Cu toate acestea, cedentul nu poate să predea cesionarului, fără acordul constituitorului, posesia bunului luat în gaj. În cazul în care constituitorul se opune, bunul gajat rămâne în custodia cedentului.</p> <p>Art. 632 C.proc.civ.: Temeiul executării silite</p> <p>(1) Executarea silită se poate efectua numai în temeiul unui titlu executoriu.</p> <p>(2) Constituie titluri executorii hotărârile executorii prevăzute la art. 633, hotărârile cu executare provizorie, hotărârile definitive, precum și orice alte hotărâri sau înscrisuri care, potrivit legii, pot fi puse în executare.</p> <p>Art. 645 C.proc.civ.: Părțile</p> <p>(1) Sunt părți în procedura de executare silită creditorul și debitorul.</p> <p>(2) Calitatea de creditor sau de debitor se poate transmite oricând în cursul executării silite, potrivit legii. În acest caz, actele de executare îndeplinite până la data transmiterii calității procesuale produc efecte, în condițiile legii, față de succesorii în drepturi ai creditorului sau ai debitorului, după caz.</p>
Doctrină:	<p>- R. Rizoiu, <i>Caracterul executoriu al cesiunii de creanță – partea a II-a</i>, în Revista de drept bancar și financiar nr. 1/2008, p. 10: în sensul că cesionarul primește odată cu creanța cedată inclusiv eventuala calitate de titlu executoriu a creanței;</p> <p>- L. Pop, <i>Contribuții la studiul obligațiilor civile</i>, Ed. Universul Juridic, București, 2010, p. 215: cesiunea nu transferă numai emolumentul creanței, iar cesionarul este parte survenită în contractul inițial, prin urmare cesionarul poate exercita toate acțiunile ce au aparținut cedentului;</p> <p>- C. Stătescu, C. Bîrsan, Teoria generală a obligațiilor, Ed. ALL, București, 1995, p. 315: cesionarul devine creditor în locul cedentului, preluându-i toate drepturile, iar creanța rămâne neschimbată</p> <p>- R. Mușoi, <i>Aspecte legale privind transferul portofoliilor de credite neperformante către vehicule specializate</i>, în Lucrările Conferinței internaționale „Actualitatea în activitatea juridică bancară”, Ed. Hamangiu, București, 2011, 317: instanțele judecătorești trebuie să considere neaplicabile dispozițiile O.U.G. nr. 99/2006 noului creditor care nu are calitatea de instituție bancară.</p>
Decizii ale Curții Constituționale, CEDO, CJUE:	<p>Prin Deciziile nr. 3/2014 și nr. 4/2014, pronunțate la data de 14.04.2014, cu privire la sesizările formulate pentru dezlegarea modului de interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 120 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, cu modificările și completările ulterioare, coroborat cu art. 1396 din Codul civil de la 1864, în situația în care cererea de încuviințare a executării silite a unui contract de credit este formulată de creditorul cesionar al creanței, respectiv coroborat cu art. 22 din Legea nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România, cu modificările și completările ulterioare, în situația în care cererea de încuviințare a executării silite a unui contract de credit este formulată de asigurătorul subrogat în drepturile creditorului instituție bancară, s-a</p>

statuat:

Contractele de credit nu au dobândit caracterul de titluri executorii doar de la data de 1 ianuarie 2007, ci îl aveau și în reglementarea anterioară, deoarece Legea nr. 58/1998 privind activitatea bancară - care a fost abrogată prin Ordonanță de urgență a Guvernului nr. 99/2006 - stabilea, în art. 56 alin. 2 (devenit art. 79 alin. 2 în urma republicării din anul 2005), caracterul de titlu executoriu al contractelor de credit bancar, dar și al garanțiilor reale și personale, constituite în scopul garantării creditului bancar.

Mai mult, prin Decizia nr. XIII din 20 martie 2006, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, constituită în Secții Unite, s-a admis recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și, în aplicarea dispozițiilor art. 79 alin. 2 din Legea nr. 58/1998 privind activitatea bancară, republicată, s-a stabilit că au caracter de titlu executoriu și contractele de credit bancar încheiate anterior intrării în vigoare a prevederilor legii menționate.

Examinarea hotărârilor depuse la dosarul cauzei relevă faptul că marea majoritate a instanțelor apreciază că este admisibilă cererea de încuviințare a executării silite a contractului de credit formulată de creditorul cesionar, ceea ce face ca nici din această perspectivă cerința de noutate a chestiunii de drept să nu fie îndeplinită.

Aceasta deoarece condiția noutății trebuie privită, în contextul legiferării sale, ca unul dintre elementele de diferențiere între cele două mecanisme de unificare a practicii: dacă recursul în interesul legii are menirea de a înlătura o practică neunitară deja intervenită în rândul instanțelor judecătorești (control a posteriori), hotărârea preliminară are ca scop preîntâmpinarea apariției unei astfel de practici (control a priori).

Totodată, deși nu este menționată *expressis verbis* ca o condiție de admisibilitate pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile, este necesar ca sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție să aibă drept obiect o problemă de drept care necesită cu pregnanță a fi lămurită și care prezintă o dificultate suficient de mare, în măsură să reclame intervenția instanței supreme, în scopul înlăturării oricărei incertitudini care ar putea plana asupra securității raporturilor juridice deduse judecății.

În cazul analizat, titularul sesizării solicită interpretarea unor dispoziții legale în scopul determinării măsurii în care cesionarul unei creanțe constatate printr-un contract de credit, căruia legea îi recunoaște caracterul de titlu executoriu, preia doar creanța în substanța sa sau și atributul executorialității contractului de credit.

Chestiunea de drept a cărei dezlegare se solicită și-a clarificat înțelesul în practica judiciară, așa cum rezultă din examinarea hotărârilor judecătorești puse la dispoziție de instanțele naționale, acestea aplicând de o bună perioadă de timp normele de drept în discuție, stabilindu-le, într-o majoritate covârșitoare, aceeași interpretare.

Astfel, pentru interpretarea corectă a prevederilor legale în vederea soluționării cererii de încuviințare silită, este necesar a se realiza analiza de conținut a normelor care guvernează regimul juridic al cesiunii de creanță, în corelare cu cele care instituie caracterul de titlu

	<p>executoriu contractelor de credit.</p> <p>În acest sens, încuviințarea executării silite este numai o procedură de ordin formal, care precede executării propriu-zise, astfel încât se apreciază că problema semnalată nu comportă o reală dificultate care să necesite interpretarea unor texte de lege imperfecte, lacunare ori contradictorii.</p> <p>Consacrarea, prin art. 120 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, a caracterului executoriu al contractelor de credit, încheiate de o instituție de credit, este impusă pentru a permite executarea silită a unei obligații (creanțe), iar nu a unui înscris, acesta fiind doar materializarea izvorului obligației respective. În consecință, caracterul executoriu este asociat cu creanța, iar nu cu înscrisul ca atare și, atât timp cât legiuitorul a acordat contractelor de credit caracterul de titluri executorii, creanța însăși a devenit una executorie, astfel încât atributul executorialității nu se constituie într-un aspect de drept procesual, așa cum a susținut titularul sesizării, ci a devenit o calitate a creanței, care se transmite prin cesiune.</p> <p>Totodată, trebuie subliniat că art. 120 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, nu a conferit contractelor de credit trăsătura de titlu executoriu în considerarea persoanelor semnatare ale unor asemenea contracte, ci a naturii respectivelor convenții.</p> <p>Modificarea părților originare ale actului juridic care constituie titlu executoriu nu afectează substanța titlului executoriu, poziția cesionarului fiind aceea a unui veritabil succesori cu titlu particular, care preia, astfel, toate drepturile pe care cedentul le avea în legătură cu creanța.</p>
<p>Practica ÎCCJ și a altor instanțe:</p>	<p>Cesiunea de creanță este o modalitate de transmitere a obligațiilor în formă convențională, prin care un creditor (cedent) transmite o creanță a sa unei alte persoane (cesionar), debitorul creanței fiind obligat față de cesionar, odată cu îndeplinirea formalităților de opozabilitate a acestei operațiuni, fără a i se cere consimțământul.</p> <p>Cesiunea de creanță odată investită cu formulă executorie reprezintă un titlu executoriu supus executării silite. Debitorul cedat are la îndemână împotriva cesionarului, toate mijloacele de apărare pe care le putea opune cedentului, pe altă cale procesuală specifică contestării executării, a cărei nulitate se poate constata pe alte căi.</p> <p>Notificând cesiunea de creanță debitorului cedat, înainte de plata datoriei, acesta devine obligat față de cesionar, pentru valoarea nominală a creanței, păstrând natura și garanțiile acesteia.</p> <p>(Secția comercială, decizia nr. 2852 din 10 octombrie 2006)</p> <p>Practica judiciară a Tribunalului Iași în ceea ce privește aspectul supus analizei este neunitară.</p>

ABSTRACT (opinia unanimă a judecătorilor participanți):

Contractul de credit bancar este titlu executoriu și poate fi pus în executare direct

contra debitorului, și la fel și contractul de cesiune în care s-a transferat dreptul corelativ obligației.

În baza art. 1568 alin. 1 și art. 1574 din Codul civil adoptat prin Legea nr. 287/2009, prin cesiunea de creanță se transferă cesionarului toate drepturile pe care cedentul le are în legătură cu creanța cedată, iar cedentul este obligat să remită cesionarului titlul constatator al creanței aflat în posesia sa, precum și orice alte înscrisuri doveditoare ale dreptului transmis, cesiunea creanței neafectând caracterul de titlu executoriu al contractului de credit. Titlul executoriu obținut de cedent înaintea cesiunii, acest caracter fiind atribuit de art. 120 din OUG nr. 99/2006, își păstrează valabilitatea și își conservă forța executoriu și în favoarea cesionarului, după realizarea cesiunii.

De precizat: Până la notificarea cesiunii de creanță, către debitorul cedat, creditorul cesionar nu poate pretinde acestuia executarea obligației, prin urmare creanța nu este exigibilă, pentru această interpretare pledând dispozițiile art. 1575 alin. 2 C.civ. care recunosc creditorului cesionar dreptul de a face doar acte de conservare cu privire la dreptul cedat, câtă vreme cesiunea nu a fost notificată debitorului cedat.

ARGUMENTE:

Pentru interpretarea corectă a prevederilor legale în vederea soluționării cererii de încuviințare silită, este necesar a se realiza analiza de conținut a normelor ce guvernează regimul juridic al cesiunii de creanță, în corelare cu cele ce instituie caracterul de titlu executoriu al contractelor de credit.

Art. 120 din OUG nr. 99/2006 prevede: „Contractele de credit, inclusiv contractele de garanție reală sau personală, încheiate de o instituție de credit constituie titlul executoriu.”

Art. 1396 Cod civil de la 1864: „Vinderea sau cesiunea de creanță cuprinde accesoriile creanței, precum cautiunea, privilegiul și ipoteca.” În condițiile Noului Cod de procedură civilă, s-a conferit caracter executoriu anumitor categorii de înscrisuri, care pot fi, astfel, puse în executare silită (atunci când debitorii nu înțeleg să execute de bunăvoie obligațiile derivate din respectivele titluri).

Cesiunea contractului constă în cedarea către un terț a locului pe care una din părți îl ocupă în cadrul raportului juridic constituit, în timpul derulării contractului. Avem în vedere dispozițiile art. 1562 C.civ. Obiectul cesiunii îl formează toate drepturile împreună cu toate obligațiile contractuale ale cedentului.

În aceste condiții, cedentul este liberat de obligațiile sale față de contractantul cedat din momentul în care se încheie cesiunea contractului.

Convenția de cesiune a contractului prevede efecte între părți după regulile principiului forței obligatorii a art. 970 C.civ. (potrivit art. 1270 N.C.civ.).

Astfel, contractantul cedent garantează cesionarului validitatea contractului inițial, adică îi garantează acestuia că drepturile și obligațiile ce fac obiectul convenției sunt legal născute.

Or, art. 120 din OUG nr. 99/2006 cu modificările și completările ulterioare nu a conferit contractelor de credit caracterul de titlu executoriu în considerarea persoanelor semnatare ale unor asemenea contracte, ci a naturii respectivelor convenții, cesiunea creanței neafectând astfel caracterul de titlu executoriu al contractului de credit.

De altfel, obligația de garanție poate fi extinsă, ca efect al convenției părților și cu privire la executarea contractului,

Indiferent de data încheierii cesiunii de creanță, aceasta este o convenție prin care un creditor transmite o creanță a sa unei alte persoane.

Prin urmare, dreptul transmis este același cu cel dobândit de cesionar, nu își schimbă regimul juridic în raport de debitorul cedat, persoană ce poate fi constrânsă de noul creditor (în speță de cesionar) în aceleași moduri în care o poate face și vechiul creditor (cedentul).

Cesiunea de creanță, odată investită cu formulă executorie, reprezintă titlu executoriu supus executării silite, a cărui realitate se poate constata pe alte căi procedurale (ICCJ, s.com., decizia nr. 2852/2006).

După intrarea în vigoare a OUG nr. 1/2016, încuviințarea executării silite a titlurilor de credit se face fără a si necesară investirea lor cu formulă executorie.

Față de succesiunea în timp a actelor normative, cerința investirii cu formulă executorie a titlurilor de credit se impune, în privința executărilor începute după intrarea în vigoare a Legii nr. 138/2014, art. 641 C.proc.civ. astfel cum a fost introdus prin legea de modificare a Codului de procedură civilă. Dispariția acestei norme care impunea oricărui titlu executoriu extrajudiciare cerința investirii cu formulă executorie a avut efect, la rândul ei, față de toate aceste titluri, deci inclusiv față de titlurile de credit.

3. a. Competența generală a instanțelor în acțiunile cu obiect fond funciar – rectificarea titlurilor de proprietate

Materia:	Civil
Subcategoria:	Drept civil
Obiectul din ECRIS:	Fond funciar
Actul normativ incident:	Legea nr. 18/1991 și Legea nr. 169/1997
Prezentarea problemei	Practica judiciară care s-a conturat la nivelul Judecătoriei Iași a fost în sensul respingerii acestor cereri având ca obiect rectificarea

juridice, cu arătarea situației de fapt:

actului de proprietate ca inadmisibile urmare a admiterii excepției necompetenței generale a instanțelor în judecarea lor. În urma consultării, cu ajutorul EMAP a practicii altor instanțe pe chestiunea competenței în rectificarea titlurilor de proprietate (ex. Judecătoria Hârlău) a rezultat că aceste instanțe din circumscripția aceluiași tribunal și aceleași curți de apel își rețin în prezent competența de soluționare a cererilor având acest obiect.

Tribunalul Iași, ca instanță de control judiciar competentă să judece recursul îndreptat împotriva hotărârilor pronunțate de Judecătoria Iași, a confirmat în trecut, în cvasi-majoritatea lor, aceste soluții privind necompetența generală; astfel, doar în unele dosare a nuanțat aplicarea art. 59 ind. 1 din Legea nr. 18/1991 la anumite situații, în special ținând cont de susținerile părților cu privire la privire la schimbarea amplasamentului terenului sau modificări de suprafață reconstituită (*surplus sau deficit* de teren în titlu față de suprafață cu care partea a fost pusă în posesie).

După o relativă stabilizare a practicii în anii 2014 și 2015, după o perioadă în care aceste cereri au fost îndreptate preponderent către comisii și Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară Iași, în anul 2016, ca urmare a adoptării celor două hotărâri ale Comisiei Județene de Fond Funciar Iași sub nr. 175/09/05/2016 și 294/22/09/2016, rolul instanței de judecată a fost din nou asaltat cu un număr mare de cereri având acest obiect, motivat de faptul că prin cele două Hotărâri Comisia Județeană de Fond Funciar a stabilit faptul că titlurile de proprietate intrate în circuitul civil nu pot face obiectul rectificării în fața Comisiei, fiind obligatorie calea instanței.

Învestită așadar din nou cu un număr mare de astfel de cereri, ca instanță de fond, Judecătoria Iași a apreciat că :

1. În temeiul dispozițiilor Legii nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997 instanțele de judecată **pot interveni asupra actelor de proprietate** emise în procedura de reconstituire a dreptului de proprietate numai în sensul *cenzurării* lor adică al **anulării totale sau parțiale**, după caz, pentru motive de nelegalitate, pentru nerespectarea condițiilor de valabilitate a actelor administrative de fond și formă prevăzute de lege (art. III din Legea nr. 169/1997).

2. **Modificarea** unui act de proprietate (art. 58 din Legea nr. 18/1991) trebuie înțeleasă în același sens ca anulare urmată de obligația de refacere a actului pusă în sarcina directă a emitentului sau de anulare a actului de validare urmată de modificarea (anulare și refacere) a actului subsecvent. S-a apreciat că art. 58 din Legea nr. 18/1991 nu este aplicabil situației rectificării titlu. Textul de lege indicat este amplasat la Cap. IV al Legii nr. 18/1991 intitulat „Dispoziții procedurale” sub textul care reglementează procedura plângerii împotriva actelor administrative emise de Comisia Județeană de Fond Funciar și are în vedere modul în care sunt puse în executare hotărârile judecătorești pronunțate cu ocazia controlului legalității actelor administrative emise în procedura de reconstituire a dreptului de proprietate.

Legea fondului funciar, prin textul indicat, are în vedere situația în care, prin hotărâre judecătorească, se dispune anularea unui act administrativ emis în cursul procedurii de reconstituire, anulare ce va fi urmată practic de punerea în executare a hotărârii de către Comisia

Județeană de Fond Funciar în sensul că pe baza hotărârii judecătorești Comisia Județeană va modifica actul juridic supus controlului jurisdicțional sau/și actul subsecvent.

Judecătoria Iași a reținut că nu există, în economia Legii fondului funciar, o instituție juridică distinctă, *sui generis*, de „modificare” a actului administrativ, care să se încadreze între rectificare și nulitate. Modificarea unui act așa cum este prevăzută de acest text de lege echivalează de fapt cu o **nulitate parțială urmată de refacerea părții din actul anulat/actului anulat.**

3. Rectificarea actelor de proprietate sau îndreptarea erorilor din titlurile de proprietate este o operațiune care nu pune în discuție legalitatea actului și îndreptățirea beneficiarului.

În situațiile deduse judecății reclamanții de regulă **dețin în posesie continuă** o anumită suprafață de teren **cu care au fost puși în posesie și care este cea de la momentul reconstituirii operate prin** titlul de proprietate emis, pe baza procesului verbal de punere în posesie. Datele de amplasament ale terenului însă au fost greșit menționate în titlul de proprietate din cauza lipsei planurilor cadastrale care trebuiau să fie întocmite, dar nu au fost întocmite la nivel local, a lipsei de specialiști în cadastru de la nivelul autorităților administrative, alte motive care țin de modul deficitar de organizare a activității de cadastru.

Prin urmare starea de fapt și starea de drept coincid, prin rectificarea titlului se solicită doar punerea de acord a datelor scriptice cu o situație de fapt (posesia) și de drept (proprietatea) existentă și necontestată de terți.

Practic Judecătoria Iași ca instanța de fond a decis că în aceste situații rectificarea datelor greșite de amplasament și a altor date care privesc terenul – cum ar fi categorie de folosință, etc. - pot și trebuie să fie rectificate prin hotărârea comisiei care a emis actul de proprietate și prin aportul comisiei care a făcut punerea în posesie.

PROBLEMA HOTĂRÂRILOR DATE DE COMISIA JUDEȚEANĂ DE FOND FUNCJAR (Hotărârile nr. 175/09/05/2016 și 294/22/09/2016), A FORȚEI LOR OBLIGATORII PENTRU INSTANȚA DE JUDECATĂ

Sub acest aspect, Judecătoria Iași a apreciat că o autoritate administrativă cum este Comisia Județeană de Fond Funciar nu poate să definească competența instanțelor de judecată. Legea și actele cu puterea de lege sunt cele care stabilesc competența instanțelor de judecată și nu actele administrative emise de Comisia Județeană de Fond Funciar. S-a opinat deci în sensul că Hotărârile Comisia Județeană de Fond Funciar nu au putere de lege și că acestea restrâng în mod nejustificat sfera de aplicare a art. 59 indice 1 din Legea nr. 18/1991 care este o lege organică și plasează în competența instanței de judecată propriile atribuții.

PROBLEMA RECTIFICĂRII ACTELOR și cea a INTRĂRII LOR ÎN CIRCUITUL CIVIL

Din punctul de vedere al Judecătoriei Iași incompatibilitatea rectificării administrative a actelor cu intrarea lor în circuitul civil este o falsă problemă, fără temei de drept.

O hotărâre judecătorească, de pildă, poate fi rectificată fără limită în timp și indiferent de faptul că ea și-a produs efecte în

circuitul civil.

Intrarea actului în circuitul civil presupune faptul că acesta a produs efecte în sfera raporturilor juridice de drept civil. Primul efect produs în circuitul civil este acela al intrării efective a dreptului în patrimoniul beneficiarului, care s-a manifestat ca proprietar față de terți prin plata impozitelor, prin arendare, prin încasarea fructelor, încasarea subvențiilor oferite de stat, etc.

În opinia instanței, nejustificat se restrânge noțiunea de intrare în circuitul civil la transmiterea dreptului prin acte cu titlul între vii sau *mortis causa*. Astfel, se leagă rectificarea actului respectiv de ideea de afectare a raporturilor juridice create subsecvent emiterii lui.

De asemenea, se confundă rectificarea actului cu situația în care actul este modificat în substanța sa; or, numai în această din urmă ipoteză putem admite că și acele raporturi juridice subsecvente au de suferit.

Dacă se admite că prin corectarea indicatorilor topo-cadastrali nu se depășește sfera unei rectificări a actului, atunci trebuie admis și faptul că prin această rectificare nu se aduce atingere siguranței circuitului civil.

Așadar refuzul autorităților administrative de a soluționa pe fond cererile de rectificare a actelor pe acest considerent (al intrării în circuitul civil) nu are practic nici un temei de drept iar acest refuz poate fi cenzurat în fața instanțelor judecătorești, prin aceasta fiind garantat accesul părții la instanță.

Dispozițiile art. 59 ind. 1 din Legea nr. 18/1991, care prevăd obligația autorităților de a rectifica actele, cele ale art. 64 din Legea nr. 18/1991, aplicabile prin analogie precum și cele ale art. 94 alin. 2 Codul de procedură civilă, sunt cele care conferă instanței **competența să exercite controlul instanțelor de judecată asupra modului de îndeplinire a acestei obligații** de către Comisia Județeană de Fond Funciar sau după caz de către Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară Iași.

Controlul se poate manifesta sub două forme:

- în situația de refuz de soluționare pe fond a cererii de rectificare (fie nu se pronunță sub nicio formă autoritățile, fie se pronunță în sensul că se întrerupe circuitul administrativ și se îndrumă partea la instanța de judecată - situația cea mai frecventă în prezent) instanța, în mod analog cu situația în care o cerere de reconstituire nu era deloc soluționată, va obliga autoritatea să dea o soluție cererii.

- în situația în care cererea de rectificare este respinsă pe fond (se constată că de fapt se produce o schimbare de amplasament, sau alte situații care privesc substanța actului), instanța verificând soluția autorității fie o va menține, fie o va anula și va obliga totodată autoritatea să procedeze la rectificarea actului de proprietate în sensul care va rezulta din cercetarea judecătorească. Numai în atare situație se ajunge ca instanța judecătorească să dicteze conținutul actului de proprietate, rectificarea în sine.

Aceste două forme de control asupra actelor emise sunt identice cu cele care au fost exercitate până în prezent, conform unei practici unitare, asupra actelor emise de autoritățile cu atribuții în procedura propriu-zisă de reconstituire din faza formulării cererii și până la emiteria actului.

Se impune păstrarea unei **simetrii** între modalitatea în care instanța a fost autorizată prin lege să exercite controlul asupra legalității *procedurii de emitere* a actelor administrative și modalitatea de control asupra legalității *procedurii de rectificarea* a aceluiași acte administrative.

PROBLEMA CALITĂȚII SUCCESORILOR UNIVERSALI ȘI A CELOR CU TITLU PARTICULAR

În situațiile deduse judecării, ca problemă derivată din cea a transmiterii dreptului de proprietate reconstituit prin titlul suspus rectificării, s-a ridicat problema calității succesorilor universali și a celor cu titlu particular de a cere rectificarea actelor de proprietate în fața autorităților administrative.

Articolul 59 indice 1 din Legea nr. 18/1991 nu face vreo distincție în acest sens, iar practica instanței a fost aceeași sub aspectul competenței și pentru situația în care cererea a fost formulată de succesori cu titlu universal sau particular.

În afara unui impediment de ordin *practic* de care se poate lovi cea din urmă categorie, constând în neprezentarea actului de proprietate în original în fața autorităților administrative, nu există vreun impediment de ordin *juridic* în a da curs cererii de rectificare formulată de aceste persoane.

Impedimentul de ordin practic mai sus amintit, într-o speță soluționată de judecătoria Hârlău, s-a dovedit că poate fi înlăturat prin acționarea în judecată a transmitătorului, care nu se conformează obligației de a depune actul pentru soluționarea cererii de rectificare făcută de dobânditor, pentru obligarea acestuia de către instanță să depună actul original în măsura în care prezentarea acestuia este necesară pentru rectificare.

Prin urmare nu se poate constitui pretinsa imposibilitate a succesorului de a prezenta actul original pentru rectificare, într-un motiv suficient pentru a stabili că în acest caz competența îi aparține instanței de judecată.

SITUAȚII CU CARE A FOST ÎNVESTITĂ INSTANȚA DE FOND ȘI SOLUȚII POSIBILE. DELIMITAREA CERERILOR CU OBIECT RECTIFICARE DE ALTE CATEGORII DE CERERI

Situația practică nr. 1 relevată de reclamant: are în posesie de la comisie și deține în proprietate un teren cu **date de amplasament greșit trecute pe actul de proprietate, vecinătăți greșite, categorii de folosință greșit menționate.**

Suprafața totală nu suferă nicio modificare.

Suprafața rămâne aceeași, amplasamentul de la momentul punerii în posesie efectuată de către comisia locală de fond funciar este același cu cel de la momentul sesizării instanței iar părțile nu au pretenția de a fi modificat în fapt.

Practic obiectul material al dreptului de proprietate rămâne neschimbat, fiind greșită numai identificarea lui.

În această situație s-a apreciat că operațiunea de rectificare a actelor de proprietate emise cu individualizarea greșită a amplasamentului terenului (date topo-cadastrale greșite - numere de tarla și parcelă, categorii intravilan/extravilan sau sub-categorii de folosință, uneori și vecinătăți) este dată competența emitentului iar

aceasta indiferent de faptul că în acțiunea sa reclamantul ar susține teoretic că se produce o schimbare de amplasament întrucât schimbarea de amplasament este numai teoretică, nu și efectivă.

În mod similar cu situația în care o instanță de judecată ar individualiza un lot de teren într-o acțiune de partaj culegând din planul de situație al expertului un număr greșit de tarla și parcelă față de cel real - ipoteză în care este admisibilă îndreptarea hotărârii judecătorești pronunțate prin individualizarea corectă a numărului de tarla și parcelă pentru lotul respectiv - și comisiile de fond funciar au sarcina de a remedia aceste erori de identificare topo-cadastrală.

Situația premisă nr. 2: În care reclamantul arată că terenul reconstituit prin titlul de proprietate are atât date de amplasament greșit indicate, cât și o întindere mai mică în act decât cea deținută în posesie conform punerii în posesie făcută de Comisia de fond funciar.

Vorbim practic aici, pe lângă greșita menționare a datelor cadastrale și despre *existența posesiei pentru o suprafață mai mare decât cea de pe act*. Deci specific situației nr. 2 este posesia în fapt asupra unei suprafețe mai mari decât cea din titlul de proprietate, ceea ce echivalează cu o posesie fără un titlu de proprietate.

Și pentru această a două situație părțile au solicitarea de a fi rectificat actul de proprietate.

Într-o atare ipoteză, pentru ca instanța să își rețină competența în a rezolva *problema deficitului de teren din titlu*, s-ar impune calificarea corectă a cererii, dacă este posibil și este în acord cu voința părții; dacă recalificarea cererii nu este posibilă se impune invocarea excepției necompetenței și respingerea ei.

Recalificare se impune deoarece soluția sau remediul care s-ar putea contura în această situație e posibil a fi pronunțat numai într-o *acțiune cu obiect obligarea comisiilor de a face*: Dacă există cerere și validare pentru suprafața suplimentară deținută în posesie, față de cea mai mică scrisă pe titlu, se impune **emiterea unui titlu suplimentar** conform validării existente și a posesiei.

Rectificarea titlului prin adăugarea unor suprafețe nu este posibilă. Vorbim de fapt de o completare la reconstituirea inițială care trebuie să fie făcută printr-un titlu suplimentar.

Situația premisă nr. 3 în care arată reclamantul că terenul reconstituit prin titlul de proprietate are, nu numai date de amplasament greșit indicate, dar și o întindere mai mare menționată în actul de proprietate, decât cea deținută efectiv în posesie conform punerii în posesie făcută de Comisia de fond funciar.

Vorbim practic aici despre *lipsa posesiei în fapt asupra unei suprafețe de teren menționată în titlu*.

Și în această situație părțile se prezintă cu solicitarea de a fi rectificat actul de proprietate.

Or, pentru ca instanța să își rețină competența de a rezolva problema *surplusului de teren din titlu*, s-ar impune și în acest caz calificarea corectă a acțiunii, dacă este posibil și în acord cu voința părții; dacă recalificarea nu este posibilă se impune invocarea excepției necompetenței și respingerea cererii .

Opinăm că nici în această ipoteză între noțiune de „rectificare” a

	<p>titlului de proprietate și operațiunea de diminuare a suprafeței pe titlu nu există compatibilitate.</p> <p>Recalificare se impune deoarece cele două remedii care se pot distinge aici, sunt posibile doar în cadrul altor tipuri de cereri decât cererea de rectificare:</p> <p>a) Fie partea cere nulitatea parțială a actului de proprietate pentru suprafața de teren menționată în titlu dar, pe care nu o deține de fapt deoarece nu a fost vreodată pusă în posesie de comisie; cererea ar avea ca obiect nulitatea actului juridic pentru lipsa obiectului său material, obiect care conform teoriei generale a dreptului trebuie să existe, să fie licit, moral și posibil, să fie în circuitul civil, să fie determinat. Dincolo de această soluție ce poate fi pronunțată de instanța într-o cerere cu <i>obiect nulitate</i>, se reține că partea mai are la îndemână alternativa practică de o declarație notarială în sensul că este de acord să renunțe la suprafața suplimentară, manifestare de voință permisă de Codul civil și de Ordinul ANCPI nr. 700/2014 și care produce același efect de ștergere/dispariție a dreptului (oricum iluzoriu din cauza lipsei obiectului material) pentru suprafața suplimentară menționată pe act.</p> <p>b) Fie partea cere punerea în posesie (<i>acțiune în obligație de a face</i>) cu o suprafață de teren suplimentară, care să ajungă la concurența suprafeței înscrisă în titlul emis. În această din urmă situație, admiterea acțiunii este condiționată de existența validării. Existența validării dreptului pentru o suprafața din titlul de proprietate și inexistența posesiei echivalează cu neîndeplinirea de către comisie în integralitate și în mod legal a obligației de punere în posesie, ceea ce justifică deplin creanța corelativă obligației de a face.</p> <p>Concluzionând asupra celor trei ipoteze, se desprinde ideea că <i>cererea cu obiect rectificarea titlului de proprietate</i> nu poate fi reținută ca fiind de competența instanței exclusiv în funcție de situația de fapt invocată de partea reclamantă, respectiv: Dacă aceasta invocă existența unui surplus sau deficit de teren ea cererea este de competența instanței iar dacă nu invocă, ea nu este de competența instanței.</p> <p>În situația surplusului sau deficitului de teren, fie instanța de judecată, pe baza situației de fapt expuse, cu acordul părții, califică cererea în drept astfel încât aceasta să aibă un obiect (petit) compatibil cu normele de competență și atunci își reține competența soluționând-o pe fond, fie, în situația în care cererea are un obiect clar determinat – rectificare – și nu suportă o altă calificare juridică, respinge cererea pe temeiul excepției de necompetență.</p>
Legislație incidentă:	<ul style="list-style-type: none"> - Hotărârea Comisiei Județene de Fond Funciar Iași nr. 175 din 09.05.2016; - Hotărârea Comisiei Județene de Fond Funciar Iași nr. 294 din 22.09.2016; - art. 58 din Legea nr. 18/1991; - art. 59 ind. 1 din Legea nr. 18/1991, - art. 64 din Legea nr. 18/1991; - art. III din Legea nr. 169/1997;

	- art. 94 alin. 2 Cod procedură civilă; - Ordinul ANCPI nr. 700/2014.
Doctrină:	-
Decizii ale Curții Constituționale, CEDO, CJUE:	-
Practica ÎCCJ și a altor instanțe:	-

ABSTRACT (opinia unanimă a judecătorilor participanți):

Problema de drept a mai fost dezbătută la **Întâlnirea judecătorilor din trimestrul al II-lea/2014, organizată de Curtea de Apel Iași la 20 iunie 2014**. Cu acel prilej, judecătorii prezenți au conchis, în ceea ce privește: *Competența materială a judecătoriei în acțiunile privind nulitatea titlului de proprietate față de dispozițiile art. III alin. 2 din Legea nr. 169/1997 coroborate cu art. 94, 95, pct. 1 din Codul de procedură civilă, art. 53 din Legea nr. 18/1991 și dispozițiile Legii nr. 165/2013:*

Opinia majoritară a judecătorilor Curții de Apel Iași este că în materia fondului funciar, în raport de dispozițiile art. 51, art. 53-56 și art. 64 din Legea nr. 18/1991, prin derogare de la dispozițiile art. 95 pct. 1 C.proc.civ., competența materială revine judecătoriei în temeiul legii speciale.

Prevederile art. 53-56 și art. 64 din Legea nr. 18/1991 prevăd expres competența materială a judecătoriei, instituind o derogare de la art. 95 pct. 1 C.proc.civ.

Prevederile art. 53-56 și art. 64 din Legea nr. 18/1991 nu sunt contrare noii proceduri, respectiv art. 95 pct. 1 C.proc.civ., ci sunt derogatorii de la norma generală, neaplicarea sau abrogarea acestor norme speciale. Aceasta întrucât art. 95 pct. 1 C.proc.civ. prevede competența tribunalului numai atunci când nu există vreo lege care să prevadă expres o altă competență.

Dacă există o asemenea lege, ea devine prioritară.

Opinia majoritară a judecătorilor de la curțile de apel din țară este în sensul că judecătoria este competentă material să judece toate litigiile în material fondului funciar, un argument în plus constituindu-l opinia Înaltei Curți de Casație și Justiție care, sub imperiul reglementării anterioare de procedură, a statuat că dispozițiile art. 53 din Legea nr. 18/1991 se aplică prin analogie și acestor acțiuni, iar art. 53 din Legea nr. 18/1991 este menținut prin dispozițiile art. 2 din Legea nr. 165/2013.

3. b. Calitatea procesuală activă a Poliției Locale Iași în acțiunile având ca obiect autorizare desființare lucrări

Materia:	Civil
Subcategoria:	Drept civil
Obiectul din ECRIS:	
Actul normativ incident:	- Legea 50/1991; - H.C.L. Iași nr. 403/2007; - HCL Iași nr. 56/25.02.2011 privind înființarea Poliției Locale Iași, aprobarea organigramei, statului de funcții și regulamentul de organizare și funcționare ale Poliției Locale Iași
Prezentarea problemei juridice, cu arătarea situației de fapt:	<p>La nivelul Judecătoriei Iași s-au conturat două opinii cu privire la excepția lipsei calității procesuale active a Poliției Locale Iași în acțiunile având ca obiect autorizare desființare lucrări.</p> <p>Într-o primă orientare, excepția a fost admisă, ținând cont de următoarea motivare: cu privire la formularea acțiunilor în instanță art. 32 din Legea 50/1991, stabilește că, în cazul în care persoanele sancționate contravențional au oprit executarea lucrărilor, dar nu s-au conformat în termen celor dispuse prin procesul-verbal de constatare a contravenției, potrivit prevederilor art. 28 alin. 1, organul care a aplicat sancțiunea va sesiza instanțele judecătorești pentru a dispune, după caz: a) încadrarea lucrărilor în prevederile autorizației; b) desființarea construcțiilor realizate nelegal.</p> <p>În astfel de spețe, organul care a aplicat sancțiunea (conform rezoluției de la pct. 7 din procesele-verbale) este Șeful Serviciului Urbanism și Afășaj Stradal și, chiar dacă acest serviciu este o structură funcțională din cadrul Poliției Locale, calitatea procesuală rămâne stabilită de lege doar în persoana organului care a aplicat sancțiunea, respectiv Șeful Serviciului Urbanism și Afășaj Stradal nu și instituției din care acesta face parte sau îi este subordonat.</p> <p>Calitatea procesuală activă presupune existența identității între titularul dreptului și cel care promovează cerere. Ori, în cazul de față titularul dreptului de a promova cererea de chemare în judecată este Șeful Serviciului Urbanism Afășaj Stradal nu Poliția Locală Iași.</p> <p>Competențele conferite Poliției locale în constatarea și sancționarea contravențiilor în domeniul urbanism și siguranța construcțiilor nu echivalează cu împuternicirea de a se adresa instanței de judecată pentru autorizarea desființării construcțiilor.</p> <p>Delegarea atribuțiilor în materie administrativă, are o limită stabilită legal, limită ce nu poate fi modificată decât printr-un act de aceeași forță juridică potrivit art. 58, alin. 2, art. 61 și 81 din Legea 24/2000.</p> <p>Prin urmare, dispozițiilor legale anterior menționate nu pot fi modificate prin procedeu delegării administrative, iar calitatea procesuală activă nu se conferă prin simetrie. Legea 215/2001 nu are aplicabilitate în stabilirea calității procesuale active iar articolul indicat care se referă la atribuțiile consiliului local nu constituie un argument contrar celor anterior expuse.</p>

	<p>Într-o altă opinie, a fost respinsă excepția lipsei calității procesuale active și analizate cauzele pe fond, reținându-se, în esență, faptul că: prin art. 1 al HCL Iași nr. 56/25.02.2011 privind înființarea Poliției Locale Iași, aprobarea Organigramei, Statului de funcții și Regulamentului de Organizare și Funcționare ale Poliției Locale Iași, s-a aprobat înființarea Poliției Locale Iași, ca instituție publică de interes local cu personalitate juridică, aflată în subordinea Consiliului Local al Mun. Iași, dispunându-se totodată includerea Serviciului Control Urbanism ca departament funcțional în structura organizatorică a Poliției Locale Iași.</p> <p>Dispozițiile 793 și 794 din data de 01.04.2011 emise de Primarul Mun. Iași, stabilesc că Directorul Executiv al Poliției Locale este împuternicit a semna la rubrica „organul de control”, procesele-verbale de constatare și sancționare a contravențiilor întocmite de funcționarii publici din cadrul Serviciului Control Urbanism și Afișaj Stradal – Poliția Locală Iași, în baza Legii nr. 50/1991 republicată și H.C.L. nr. 403/2007. Funcționarii publici din cadrul Serviciului Control Urbanism și Afișaj Stradal – Poliția Locală Iași sunt delegați ai administrației publice locale, în vederea constatării și sancționării contravențiilor prevăzute de Legea nr. 50/1991 rep. și H.C.L. nr. 403/2007.</p> <p>În esență, începând cu anul 2011, competența de sancționare și constatare în sfera disciplinei în construcții de la nivelul Primăriei Mun. Iași a fost delegată Serviciului Control Urbanism și Afișaj Stradal, structură integrată la nivelul Poliției Locale Iași, aspect ce fundamentează inclusiv calitatea procesuală activă a Poliției Locale Iași în sesizarea instanței cu privire la orice chestiune litigioasă derivată din aplicarea unor atare sancțiuni, pe calea delegării de competență.</p> <p>De asemenea, Șeful Serviciului Control Urbanism nu reprezintă un organ de sine-stătător, ci constituie o funcție în cadrul organizațional al administrației publice locale.</p>
Legislație incidentă:	<ul style="list-style-type: none"> - Legea 50/1991 – art. 32, art. 28; - H.C.L. Iași nr. 403/2007; - HCL Iași nr. 56/25.02.2011 privind înființarea Poliției Locale Iași, aprobarea organigramei, statului de funcții și regulamentul de organizare și funcționare ale Poliției Locale Iași
Doctrină:	-
Decizii ale Curții Constituționale, CEDO, CJUE:	-
Practica ÎCCJ și a altor instanțe:	-

ABSTRACT (opinia unanimă a judecătorilor participanți):

Această problemă de drept a fost discutată în cadrul Întâlnirii trimestriale organizate de Curtea de Apel Iași, pentru trimestrul III/2014, ocazie cu care judecătorii prezenți la acea întâlnire au stabilit că: poliția locală nu are calitate procesuală activă în cauzele de la

Legea nr. 50/1991.

ARGUMENTE :

Prin art. 4 alin. din Legea nr. 50/1991 pentru autorizarea executării lucrărilor de construcții, se prevede în mod expres care sunt organele care emit autorizațiile de construire:

„(1) Autorizațiile de construire se emit de președinții consiliilor județene, de primarul general al municipiului București, de primarii municipiilor, sectoarelor municipiului București, ai orașelor și comunelor pentru executarea lucrărilor definite la art. 3, după cum urmează:

Totodată, prin art. 27 sunt prevăzute în mod expres organele administrației locale și județene care aplică sancțiuni și se pot adresa instanțelor judecătorești: „(1) Președinții consiliilor județene, primarii și organele de control din cadrul autorităților administrației publice locale și județene au obligația să urmărească respectarea disciplinei în domeniul autorizării executării lucrărilor în construcții în cadrul unităților lor administrativ-teritoriale și, în funcție de încălcarea prevederilor legale, să aplice sancțiuni sau să se adreseze instanțelor judecătorești și organelor de urmărire penală, după caz.

(2) Arhitectul-șef al județului și personalul împuternicit al compartimentului de specialitate din subordinea acestuia urmăresc respectarea disciplinei în domeniul autorizării executării lucrărilor de construcții pe teritoriul administrativ al județului, precum și respectarea disciplinei în urbanism și amenajarea teritoriului legată de procesul de autorizare a construcțiilor.

(3) Contravențiile prevăzute la art. 26 alin. (1), cu excepția celor de la lit. h)-l), se constată și se sancționează de către compartimentele de specialitate cu atribuții de control ale autorităților administrației publice locale ale municipiilor, sectoarelor municipiului București, orașelor și comunelor, pentru faptele săvârșite în unitatea lor administrativ-teritorială sau, după caz, în teritoriul administrativ al sectoarelor municipiului București, potrivit competențelor de emiteră a autorizațiilor de construire/desființare.

(4) Contravențiile prevăzute la art. 26 alin. (1) lit. h), i) și j) se constată și se sancționează de către organele de control ale Inspectoratului de Stat în Construcții....”.

Legea nr. 155/2010 a poliției locale, la art. 4, prevede că poliția locală se organizează și funcționează prin hotărâre a autorității deliberative a administrației publice locale - ca un compartiment funcțional în cadrul aparatului de specialitate al primarului - instituție publică de interes local cu personalitate juridică.

În ceea ce privește atribuțiile poliției locale în domeniul disciplinei în construcții, la

art. 8 din Legea nr. 155/12.07.2010 sunt numai de constatare, nu și de aplicare a sancțiunii, așa cum prevăd dispozițiile art. 32 din Legea nr. 50/1991.

Astfel, potrivit art. 8 lit. e) din Legea nr. 155/2010: „În domeniul disciplinei în construcții și al afișajului stradal, poliția locală are următoarele atribuții:

a) efectuează controale pentru identificarea lucrărilor de construcții executate fără autorizație de construire sau desființare, după caz, inclusiv a construcțiilor cu caracter provizoriu;

b) efectuează controale pentru identificarea persoanelor care nu respectă autorizația de executare a lucrărilor de reparații ale părții carosabile și pietonale;

c) verifică respectarea normelor legale privind afișajul publicitar, afișajul electoral și orice altă formă de afișaj/reclamă, inclusiv cele referitoare la amplasarea firmei la locul de desfășurare a activității economice;

d) participă la acțiunile de demolare/dezmembrare/ dinamitare a construcțiilor efectuate fără autorizație pe domeniul public sau privat al unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale ori pe spații aflate în administrarea autorităților administrației publice locale sau a altor instituții/servicii publice de interes local, prin asigurarea protecției perimetrului și a libertății de acțiune a personalului care participă la aceste operațiuni specifice;

e) constată, după caz, conform atribuțiilor stabilite prin lege, contravențiile privind disciplina în domeniul autorizării executării lucrărilor în construcții și înaintează procesele-verbale de constatare a contravențiilor, în vederea aplicării sancțiunii, șefului compartimentului de specialitate care coordonează activitatea de amenajare a teritoriului și de urbanism sau, după caz, președintelui consiliului județean, primarului unității administrativ-teritoriale ori al sectorului municipiului București în a cărui rază de competență s-a săvârșit contravenția sau persoanei împuternicite de aceștia.”

4. Cuantumul taxei de timbru datorate de apelanți pentru apelul formulat împotriva sentinței civile prin care s-a soluționat o cerere de dezbatere succesorală, prin motivele de apel contestându-se valoarea masei succesorală, în sensul că apelanții nu sunt de acord cu valoarea stabilită de instanța de fond a unor terenuri care au fost incluse în masa succesorală, arătând că această valoare ar fi mai mică decât cea stabilită prin expertiza tehnică evaluatorie efectuată în cauză și însușită de instanță în hotărârea apelată

Materia:	Drept civil
Subcategoria:	<i>Succesiuni</i>
Obiectul din ECRIS:	Partaj succesoral
Actul normativ incident:	OUG nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru

<p>Prezentarea problemei juridice, cu arătarea situației de fapt:</p>	<p>a) Într-o opinie (majoritară), s-a apreciat că această taxă de timbru se calculează la jumătate din taxa de timbru datorată pentru o cerere de partaj, stabilită potrivit regulilor prevăzute de art. 5 al. 1 lit. f sau art. 5 al. 2 din OUG nr. 80/2013, în funcție de petitul cererii de chemare în judecată.</p> <p>În susținerea acestei opinii s-au adus următoarele argumente:</p> <p>Potrivit art. 23 alin. 1 lit. b din OUG nr. 80/2013, „(1) Cererile pentru exercitarea apelului împotriva hotărârilor judecătorești se taxează cu 50% din:</p> <p>b) taxa datorată la suma contestată, în cazul cererilor și acțiunilor evaluabile în bani, dar nu mai puțin de 20 lei”.</p> <p>Conform art. 5 din același act normativ, „(1) Cererile în materia partajului judiciar se taxează astfel:</p> <p>a) <u>stabilirea bunurilor</u> supuse împărțelii - 3% din valoarea acestora;</p> <p>b) <u>stabilirea calității de coproprietar și stabilirea cotei-părți ce se cuvine fiecărui coproprietar</u> - 50 lei pentru fiecare coproprietar;</p> <p>c) creanțe pe care coproprietarii le au unii față de alții, născute din starea de proprietate comună - 3% din valoarea creanțelor a căror recunoaștere se solicită;</p> <p>d) cererea de raport - 3% din valoarea bunurilor a căror raportare se solicită;</p> <p>e) cererea de reducere a liberalităților excesive - 3% din valoarea părții de rezervă supusă reîntregirii prin reducerea liberalităților;</p> <p>f) <u>cererea de partaj propriu-zis</u>, indiferent de modalitatea de realizare a acestuia - 3% din valoarea masei partajabile.</p> <p>(2) Dacă cererile în materia partajului judiciar prevăzute de alin. (1) se formulează în cadrul aceleiași acțiuni, aceasta se taxează cu o singură taxă de 5% din valoarea masei partajabile”.</p> <p>Astfel, în determinarea taxei de timbru completul investit cu soluționarea apelului a apreciat că prin contestarea valorii întregii mase succesorală, a valorii loturilor și a sultei, se tinde la schimbarea soluției primei instanțe sub aspectul stabilirii masei succesorală, a cotei-părți ce se cuvine fiecărui comoștenitor și a loturilor atribuite (partajul propriu-zis), astfel încât se impune aplicarea procentului de 5% din valoarea masei, conform art. 5 alin. 2 din OUG nr. 80/2013.</p> <p>Astfel, față de obiectul cauzei – dezbateri succesorală și partaj judiciar, nu se poate face abstracție de prevederile art. 5 din OUG nr. 80/2013 care reprezintă o normă specială în materie succesorală, astfel încât nu se poate vorbi de o „sumă contestată”, ci de motive de apel care privesc modalitatea în care s-au stabilit masa succesorală, cotele ereditare și valoarea loturilor atribuite. Deși se critică soluția primei instanțe doar sub aspectul valorii masei succesorală reținute, instanța consideră că nu se poate scinda valoric masa succesorală în sensul calculării taxei de timbru raportat numai la excedentul criticat,</p>
---	--

	dezbateră succesorală și partajul judiciar trebuind privite unitar, raportat la valoarea totală a masei succesoriale. Efectul devolutiv al apelului în materie succesorală presupune, implicit, ca urmare a reaprecierii asupra valorii masei succesoriale, reluarea tuturor operațiunilor specifice dezbaterii succesoriale, formării loturilor și determinării sultelor. b) Într-o altă opinie (minoritară) , s-a apreciat că taxa de timbru într-o astfel de situație se calculează potrivit dispozițiilor art. art. 23 alin. 1 lit. b din OUG nr. 80/2013, respectiv raportat la suma contestată. Astfel în speța arătată, taxa de timbru se calculează potrivit dispozițiilor art. 3 din OUG nr. 80/2013 la suma contestată, fiind datorată jumătate din această taxă.
Legislație incidentă:	- art. 3 din OUG nr. 80/2013; - art. 5 alin. 1 lit. f, art. 5 alin. 2 din OUG nr. 80/2013; - art. 23 alin. 1 lit. b din OUG nr. 80/2013.
Doctrină:	-
Decizii ale Curții Constituționale, CEDO, CJUE:	-
Practica ÎCCJ și a altor instanțe:	-

ABSTRACT (opinia unanimă a judecătorilor participanți):

Dacă cererea are ca obiect dezbateră a două sau mai multe succesiuni, aceasta se timbrează raportat la fiecare succesiune în parte, potrivit art. 5 alin. (1) sau, după caz, alin. (2) din O.U.G. nr. 80/2013.

Raportat numai la contestarea valorii masei succesoriale, aplicabile sunt dispozițiile art. 23 alin. 1 lit. b) din OUG nr. 80/2013.

ARGUMENTE:

Art. 5 din O.U.G. nr. 80/2013 are următorul conținut:

(1). Cererile în materia partajului judiciar se taxează astfel:

- a) stabilirea bunurilor supuse împărțelii - 3% din valoarea acestora;
- b) stabilirea calității de coproprietar și stabilirea cotei-părți ce se cuvine fiecărui coproprietar - 50 lei pentru fiecare coproprietar;
- c) creanțe pe care coproprietarii le au unii față de alții, născute din starea de proprietate comună - 3% din valoarea creanțelor a căror recunoaștere se solicită;
- d) cererea de raport - 3% din valoarea bunurilor a căror raportare se solicită;
- e) cererea de reducere a liberalităților excesive - 3% din valoarea părții de rezervă

supusă reîntregirii prin reducțiunea liberalităților;

f) cererea de partaj propriu-zis, indiferent de modalitatea de realizare a acestuia -3% din valoarea masei partajabile.

(2) Dacă cererile în materia partajului judiciar prevăzute de alin. (1) se formulează în cadrul aceleiași acțiuni, aceasta se taxează cu o singură taxă de 5% din valoarea masei partajabile.

Rațiunea introducerii alin. (2) al art. 5 din ordonanță a fost aceea de a nu supune justițiabilul la plata unei duble taxe de 3% din valoarea masei de bunuri, în ipoteza în care cererea cuprinde atât un capăt de vizând stabilirea bunurilor supuse împărțelii, cât și un capăt privitor la partaj/reducțiune liberalități excesive/raport.

În acest context, dacă prin cerere se solicită stabilirea calității de coproprietar și a cotei-părți ce se cuvine fiecărui coproprietar și stabilirea masei de bunuri, taxa de timbru este compusă din 50 lei pentru fiecare coproprietar plus 3% din valoarea masei de bunuri, iar nu din 5% din valoarea acesteia. Soluția este aceeași și în situația în care unul dintre capetele de cerere este reprezentat de valorificarea creanțelor dintre coproprietari, născute din starea de proprietate comună.

Interpretarea strict literală a alin. (2) este de natură să conducă la o soluție inechitabilă pentru justițiabil, acesta fiind obligat să plătească o taxă de 5% din valoarea masei de bunuri, în contextul în care a solicitat exclusiv constatarea calității de coproprietar și a cotei-părți ce se cuvine fiecărui coproprietar și stabilirea masei de bunuri, caz în care ar putea să timbreze doar cu 50 lei pentru fiecare coproprietar plus 3% din valoarea masei de bunuri.

Președintele Secției civile de la Curtea de Apel Iași,

Judecător